

LUTHER MÁRTON

Luther Márton – eredeti nevén Martin Luther – 1483. november 10-én jött világra Eisleben városában. Első gyermekként született, s édesapja minden nélkülözhető garast elsőszülött fia képzésére fordított, mert jó hírű jogászt és úriembert akart faragni Márton fiából.

A jó eszű fiú 1505-ben, 22 évesen magiszter lett. Apja rendkívül büszke volt rá, és remélte, hogy fia mint végzett jogász a választófejedelem udvarában kap majd állást.

Ámde a legenda szerint 1505 nyarán, utazás közben egy akkora vihar lepte meg, ami halálfélelmet váltott ki Lutherből. A bányászok védőszentjéhez imádkozva fogadalmat tett: „Szent Anna, segíts! Ha élni hagysz, szerzetes leszek.” Mivel a vihart túlélte, fogadalmának megfelelően – apja fenyegetésének ellenére – beállt szerzetesnek az erfurti Ágoston rendbe, s egy évvel később letette a szerzetesi fogadalmat.

Ezután teológiát kezdett tanulni, s mikor ennek a doktorává vált, Bölcs Frigyes választófejedelem meghívta a wittenbergi egyetem bibliai tanszékének professzorává. 1514-ben pedig a városi templom prédikátorának nevezték ki.

Erre az időre esett a római Szent Péter templom építésének újabb lendülete. Az építkezés mérhetetlen pénzt emésztett fel. A költségek fedezésére találták ki a pápai udvarban a bűnbocsátó cédulák árusítását. Azt híresztelték, hogy megvásárlásával lelki üdvösséget biztosíthat az ember saját magának és már elhunyt szeretteinek is. Az árusítás harsány reklámfogásokkal történt. Az egyik szerzetes ezzel a verssel kínálta: „Mihelyt a pénz a perselyben csörren, a lélek már az égbe röppen.” Tulajdonképpen ez a felháborító, ostoba versike robbantotta ki a reformációt. Wittenbergbe ugyan nem jutottak el a cédulaárusok, mert egész Szászországból kitiltotta őket Bölcs Frigyes, de a vers megütötte Luther fülét, úgy, hogy belesendült.

Luther ekkor írta meg 95 tételben a megvitatásra szánt véleményét a bűnbocsánatról, s még több teológiai kérdéstről. E tételeket nagy, plakátszerű papírra írta fel, s 1517. október 31-én kiszegelte a wittenbergi vártemplom kapujára. A következő napokra sok látogatót vártak Wittenbergbe, mert halottak napja körül mindig nagy tömeg nézte meg Bölcs Frigyes híres 1743 darabból álló ereklyegyűjteményét. Rájuk számított Luther mint hallgatóságra, s papjaikra mint vitapartnerekre.

Amikor Luther ezeket a tételeket megírta, nem gondolt egyházszakadásra. Még nagyszabású egyházújításra sem. Mégis hamarosan jelentkeztek ellenfelei, eretnekséggel kezdték vádolni, s a pápa is kihallgatásra hívta. Bölcs Frigyesnek többször is közbe kellett lépnie, hogy hatalma segítségével megvédje Luther életét.

Bár a pápa kiátkozta, bujdosnia kellett, mégis lefordította németre a Bibliát, és egyre sikeresebb, növekvő egyházat alapított, a Lutheránust, azaz az evangélikust.

Melyik híres mondatát mondta Luther Márton a wormszi birodalmi gyűlésen, amikor tanai megtagadására szólították fel? Jegyezd fel a helyes szöveg alatt lévő kulcsszót!

„Ich bin schwach, ich kann nicht mehr.”
(Gyenge vagyok, nem bírom tovább.)

„Hier stehe ich, ich kann nicht anders. Gott helfe mir. Amen.
(Itt állok, másként nem tehetek. Isten segítsen meg. Ámen.)

NEVE

HŐSE